

**ОСМО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„АРСЕНИ КОСТЕНЦЕВ” – БЛАГОЕВГРАД**

УТВЪРДИЛ:

Директор:

/Сергей Биров/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

за

целодневна организация на учебния ден
за учебната 2022/2023 година

Програмата е приета на заседание на ПС с протокол
№13/08.09.2022 година и утвърдена със заповед № РД-08-
2666/08.09.2022 година

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1.Основание за разработване на програмата

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден е разработена на основание на член 102 от ЗПУО, чл.19 ал.1, чл.24, чл.25 и чл.26 на Наредба №10/01.09.2016г. на МОН за организация на дейностите в училищното образование, в съответствие със стратегията за развитие на Осмо СУ за периода 2020/21г. до 2024/25г. и спецификата в дейността на училището.

Редът, условията и начинът на сформирането и организирането на групите за целодневна организация на учебния ден в училището се осъществява съгласно ЗПУО, ДОС за финансиране на институциите, ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие, раздел III на наредба №10/01.09.2016 год. на МОН за организация на дейностите в училищното образование, постановление №100/08.06.2018 година на МС на Република България и Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата на предучилищното и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане” по отношение осигуряването на подкрепата на личностното развитие на децата и учениците.

Целта на програмата е да се реализира ефективно целодневната организация на учебния ден за учениците от I до VI клас в Осмо СУ „Арсени Костенцев” – Благоевград с оглед подобряване на качеството на обучението, възпитанието и социализацията на учениците и тяхното задържане в образователната система, както и да се съобразят и синхронизират дейностите по реализиране на програмата с правилата и мерките за намаляване на рисковете при осъществяване на образователния процес в училище в условията на коронавирус, приети с решение на педагогическия съвет.

1.2.Предназначение на програмата

Програмата е предназначена за подпомагане на разработването на училищните програми на групите за целодневна организация на учебния ден в Осмо СУ „Арсени Костенцев” – Благоевград в съответствие с тяхната специфика и конкретни потребности. **Програмата включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси.**

2.ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Организация на дейностите в групи за целодневна организация на учебния ден. /ГЦДО/

Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите, както и сборна група от ученици в V и VI клас съобразно възможностите за това. Тя включва провеждане на задължителни учебни часове по училищния учебен план и дейности по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси. Осъществява се и при наличие на:

- Финансова и материална обезпеченост на училището;
- Необходимите санитарно-хигиенни условия;
- Осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд, вкл. и в условията на разпространение на COVID - 19
- Писмено заявено желание на родителите, подадено в деловодството на училището.

Целодневната организация на учебния ден се организира, като учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок – преди обяд. Дейностите по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се организират след обяд.

Броят на групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условия и ред, определени с ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления до 01 септември. След посочената дата ученици могат да попълват групите при наличие на свободни места.

2.2 Вътрешната структура на дейностите в часовете при целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в Осмо СУ „Арсени Костенцев” включват следните дейности:

Блок А – организиран отдих и физическа активност, вкл.обяд - 2 часа;

Блок Б – самоподготовка – 2 часа;

Блок В – занимания по интереси – 2 часа

За учениците в сборната група на V и VI клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси се разпределят за деня съобразно седмичното разписание, като общият им брой е не по-малко от 6 учебни часа

Занятията за самоподготовка се водят в учебни стаи както следва:

I ГЦОУД – стая 105 – учител Силвия Киркова, I а клас

II ГЦОУД – стая 106 – ст. учител Юлия Спасова, I б клас

III ГЦОУД - стая 107 – ст. учител Цветанка Новоселска, I в клас
 IV ГЦОУД - стая 108 – учител Христина Георгиева I г клас
 V ГЦОУД – стая 102 – ст. учител Вера Шопска, II. а клас
 VI ГЦОУД – стая 110 – учител Силвия Чанева/М. Юзунска, II б клас
 VII ГЦОУД – стая 311 – учител Катя Бачева, II в клас
 VIII ГЦОУД – стая 203 – старши учител Станислава Карагьозова, II г. клас
 IX ГЦОУД – стая 409 – ст. учител Галя Арабаджиева, III б, в клас
 X ГЦОУД – стая 410 – старши учител Десислава Виделова, III а, г клас
 XI ГЦОУД – стая 109 – старши учител Петя Костова, IV клас
 XII ГЦОУД – стая 205 – учител Гергана Голева, V–VI клас

Заниманията по интереси се провеждат в зала „Игротека”, актовa зала и на открито в двора на училището.

Всички дейности при целодневното обучение се допълват. Всяка от тях има своето място и значение за постигане на общодостъпно базисно знание на принципите на справедливост, толерантност и перспективност.

При планиране на образователно-възпитателния и социализиращ процес не могат да се изключват или заменят дейности за сметка на останалите. Правилното разпределение и разнообразяването им водят до създаване на емоционална среда, в която ученикът е предпазен от умора, отегчение, скука.

А.Часовете от блок А - организиран отдих и физическа активност, се провеждат, както следва:

	<u>дейност</u>	<u>час</u>
I – XI ГЦОУД	Обяд, организиран отдих и Организиран отдих и Ф.А	Ф.А 13.05 – 13.45 часа 17.20 – 18.00 часа
XII ГЦОУД	Обяд, организиран отдих и Ф.А	13.05 – 13.45 часа

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

- Организиране на обедното хранене на учениците;
- Организиране и координиране на дейностите по отдиха и спортните игри на учениците;
- Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организирания отдих и физическа активност на учениците;

- Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднение, споделяне на проблеми, възникнали конфликти и други за осъществяване на преход към самоподготовката
- Спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците;
- Грижа за опазване живота на децата и учениците;

По време на отдиха учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварват от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, избор на партньор, пораждане на симпатии и антипатии, групиране и създаване на взаимоотношения.

Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отдиха, възпитателят е редно да отдели време за преодоляване на възбуденото състояние и преход към дейностите по самоподготовка.

Дейностите по организиран отдих и физическа активност на учениците не се провеждат в учебни помещения, в които се водят дейности по самоподготовката. Часовете от блок А при възможност се провеждат в залата за хранене, актовата зала, салони на училището и на открито – на спортните площадки, когато метеорологичните условия позволяват това.

Б.Часовете от блок Б

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимоотношение чрез усъвършенстване на умения за общуване.

Часовете от блок Б - самоподготовка, се провеждат както следва:

	дейност	час
I-XI ГЦОУД	Самоподготовка	13.50 – 14.30 часа
	Самоподготовка	14.40 – 15.20 часа
XII ГЦОУД	Самоподготовка	13.50 – 14.30 часа
	Самоподготовка	14.40 – 15.20 часа
	Самоподготовка	15.40 – 16.20 часа

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и **засилване на увереността им за самостоятелна работа**. Важно в началото на самоподготовката е учителят на групата да се осведоми за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците от групата. В тази връзка много важни са няколко момента: да не се избързва с помощта; **умението на учителят да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към самостоятелна работа** и не на последно място тази помощ трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества. Самоподготовката на учениците при целодневната организация е ефективна, когато учителят по учебен предмет и учителят на групата работят в добра комуникация, обменят информация, съвместно определят съдържанието на самоподготовката и имат еднакви педагогически изисквания.

Дейности по време на самоподготовката:

- Преглед на преподавания учебен материал и необходимите понятия;
- Степенуване по трудности на учебните предмети, включващи самоподготовката;
- Усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- Усвояване на начини и методи за рационално учене;
- Стремех към самостоятелно преодоляване на когнитивните трудности и предизвикателства;
- Подготовка на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание;
- Подготовка за класни и контролни работи.

В зависимост от потребностите на учениците може да се осигуряват консултации с начални учители или учители по съответните учебни предмети. Директорът утвърждава график за консултации.

В.Часовете от блок В

Заниманията по интереси включват разнообразен набор от забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората и да развиват и обогатяват детското мислене, както и да допринасят за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени затвърдени знания. Организиран се в зависимост от желанието на учениците и техните

възрастови особености. Преносът на знания на емпирично равнище говори за четене с разбиране, което е основа за овладяване на ключовите компоненти по Европейската референтна рамка.

Часовете от блок В - занимания по интереси, се провеждат, както следва:

	дейност	час
I-XI ГЦОУД	Занимания по интереси	15.40 – 16.20 часа
	Занимания по интереси	16.30 – 17.10 часа
XII ГЦОУД	Занимания по интереси	16.30 – 17.10 часа
	Занимания по интереси	17.20 – 18.00 часа

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневна организация и могат да включват и дейности, които не са пряко свързани с часовете по задължителна подготовка/задължителни учебни часове, задължително избираема подготовка/избираеми учебни часове и свободноизбираема подготовка/факултативни учебни часове.

Заниманията по интереси могат да включват:

- а/ дидактически игри; образователни и развиващи игри;
- б/ спортни игри;
- в/ запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- г/ четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- д/ посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- е/ слушане на музикални произведения;
- ж/ игри по избор на учениците;
- з/ изготвяне на подходяща украса за празниците, овладяване на различни техники;
- и/ лично творчество и др.

Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласни дейности, тъй като и двете са част от стратегията на училището и представляват компонент от неговата система на обучение, възпитание и социализация на учениците. Основното предназначение на тези занимания е да се осъществи многостранно възпитателно и социализиращо въздействие в свободното от учебни занимания време, използвайки и разширявайки придобитите знания и умения в процеса на обучението.

Директорът на училището прави проучване на интересите на учениците и осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището, в зависимост от заявените потребности на учениците и от регионалната специфика в сътрудничество с родителите.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневната организация.

II. Организация на учебния ден.

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно разпоредбите на член 101 от ЗПУО.

Организацията на учебния ден в Осмо СУ „Арсени Костенцев” – Благоевград е целодневна. Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до VI клас. Тази организация включва провеждане на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и занимания по интереси. Седмичното разписание на учебните занятия се разработва в съответствие с изискванията на министъра на здравеопазването и се утвърждава от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок. Часовете при целодневна организация на учебния ден следва да се съобразят с определената продължителност на учебния час в член 7 ал.1 от Наредба №10/01.09.2016 година за организация на дейностите в училищното образование.

- Тридесет и пет минути – в I и II клас;
- Четиридесет минути – в III и VII клас;

Седмичното разписание на часовете на групите на целодневна организация на учебния ден е

- стандартен – блок А, блок Б, блок В
- комбиниран вариант от блок А и блок В

Разпределението на часовете за деня следва да е съобразено с възрастта и класа на учениците и техните интереси и потребности.

III. Норма за преподавателска работа

Нормата на преподавателска работа на учителя на ЦДО е с продължителност 30 часа седмично. Работното време е установено в чл.50 и чл.53 на ПВТР на Осмо СУ.

Нормата на преподавателска работа на лицата, заемащи длъжности на учител в група на ЦДО включва дейности, свързани със:

а/ Самоподготовка на учениците, в която се включват:

- Планиране и организиране на възпитателно-образователния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- Подпомагане на процеса на самоподготовка на учениците;
- Избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организиране и провеждане на самоподготовката на учениците;
- Обмяна на информация за преподавания учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас;
- Опазване здравето и живота на учениците

б/ Организиран отдих и физическа активност на учениците:

- Организиране на обедното хранене на учениците;
- Организиране на отдиха и спортните игри на учениците;
- Наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
- Провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;
- Спазване на санитарно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- Опазване здравето и живота на децата и учениците.

в/ Занимания по интереси

- Организиране и провеждане на дейности по интереси в групата за целодневна организация на учебния ден;
- Участие на процеса на създаване на среда за развитие на дейностите по интереси през свободното време на учениците.

г/ Консултации с ученици

- Насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
- Използване на консултацията като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа с оглед засилване самостоятелността на ученика;
- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците;
- Прилагане на различни форми и техники за усвояване на равнищата на знания и умения с цел ефективното провеждане на самоподготовката на ученика;

- Комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредък на учениците;
- Обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;
- Работа по индивидуални образователни програми, участие в разработването на индивидуалните образователни програми, работа индивидуално с изоставащи или напреднали ученици;
- Търсене и предлагане на разнообразни, в това число и интерактивни методи в работата си.

Извън основните дейности, учителите на групи за целодневна организация на учебния ден изпълняват и допълнителни дейности, свързани с:

- Осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка - тестове, задачи, пособия, материали, дидактическа и учебна литература и др.;
- Осигуряване и подготовка на необходимите материали за часовете на дейности по интереси – материали, пособия, инструментариум и др.;
- Попълване на училищната документация;
- Осъществяване на връзки и взаимодействия с родителите, настойниците или попечителите;
- Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния и социализиращ процес извън задължителните учебни часове;
- Участие в квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- Участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите на групи на ЦДО;;
- Участие в провеждане на педагогически съвети, работни групи и др.;
- Участие в родителски срещи
- Участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности, „Ден на отворени врати”, за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективни практики, предизвикателства и др.
- Участие в дейности по училищна превенция и мерки за намаляване рисковете срещу разпространение на коронавирус

IV.Изисквания към учителите на групи за целодневна организация на учебния ден

Учителите в групи, които провеждат часовете от блоковете А, Б и В с оглед повишаване на качеството на обучение създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа с малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта на въображението.

Дейностите при целодневната организация на учебния ден са полезни и развиващи за учениците, ако учителят на групата притежава необходимите компетентности, познания, умения и съумее да:

- Организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния и социализиращ процес при целодневната организация на обучението;
- Създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- Насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- Съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилва стремежа им към постижения, самоизява и конструктивно съревнование;
- Диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво за подготовка и постиженията им;
- Зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- Изгражда учения за самооценка у учениците;
- Споделя с колеги затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- Наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и съдейства за опазване живота и здравето им;
- Следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- Информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- Повишава професионалната си квалификация, подпомагащи професионалното му развитие и кариера.

Подкрепящата роля на учителя на ЦДО изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи,

съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като:

- Ролевы игри – допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.
- Симулационни игри – осъществява се учене чрез преживяване /емпатия/, на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискуссия /дебат/;
- Метод на асоциациите – върху метода може да се изгради система на „предвиждане” по учебния материал въз основа на термините;
- Мозъчна атака – метод на решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционни решения.

След решение на компетентен за това орган учителя на ЦДО организира обучение на учениците от групата от разстояние в електронна среда.

Дейностите при целодневната организация на учебния ден в условията на епидемията от коронавирус изискват от учителя на ЦДО стриктно да прилага и спазва установените правила и мерки за намаляване на рисковете при осъществяване на образователно-възпитателния и социализиращ процес в Осмо СУ.

V. Документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес в училище се отразяват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Електронен дневник на група за целодневна организация на учебния ден;
- Годишен план за дейността на училището;
- Книга за решенията на педагогическия съвет.

Учителите на ЦДО попълват взетите часове не по-късно от денят на провеждането им.

VI.ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния и социализиращ процес в училище.

2. Повишаване мотивацията на учениците, учителите и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния ден“.

3. Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в групи за целодневна организация на учебния ден, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

4. Задържане в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст.

5. Опазване здравето на ученици и педагогически специалисти в условията на разпространение на коронавирус

VII.Заключителни разпоредби

1.За всички непосочени в настоящата училищна програма дейности се прилагат разпоредбите, определени в Наредба №10/01.09.2016 година на МОН за организация на дейностите в училищното образование.